

ABCDE methodiek

Het benaderen van een slachtoffer (so) gebeurt standaard conform de ABCDE methodiek. Dit geldt ook voor so waarvan alcohol en/of drugs gebruik vermoed wordt. Op deze wijze worden geen levensbedreigende situaties over het hoofd gezien. Wees er op bedacht dat een so zich ook kan melden die totaal geen alcohol en/of drugs gebruikt heeft.

Hieronder vind je per letter (ABCDE) de te checken punten. De punten die zeker/specifiek belangrijk zijn bij alcohol/drugs incidenten zijn onderstreept.

1. Veiligheid, is het veilig om het slachtoffer te benaderen en te helpen op de plek waar hij zich bevindt? Handschoenen en evt. mondmasker (Kiss Of Life of iets dergelijks). Let op veiligheid situatie, verkeer, instorting, brand, explosie enz. Daarnaast veilig i.v.m. omstanders, locatie, agressie enz.?
2. Zo nee, situatie veilig stellen c.q. slachtoffer uit de hotzone halen (Rautek of met meerdere omstanders)
3. Lezen van het ongeval.
  - a. Wat is er gebeurd, wat is er aan de hand?
  - b. Is er een reden om nek en wervelletsel te vermoeden? (HET)
  - c. Lezen van het SO, wel of geen ademhaling, bewustzijn, bloeding.
  - d. Bij actieve bloeding meteen dichtdrukken
  - e. Is er sprake van een opwindingsdelier? ****
4. Is er al een reden om 112 te bellen?
5. Benaderen van het slachtoffer middels de ABCDE methodiek:

A) Airway. Hoofdvraag: is de luchtweg vrij, bedreigd of geblokkeerd?

- a. Spreekt het SO en is er sprake van spontane ademhaling?
- b. Is er sprake van een kaakklem?
- c. Is de ademhaling hoorbaar?
- d. Voer nekstabilisatie uit bij verdenking hoogenergetisch trauma
- e. Zijn er losse voorwerpen, bloed of braaksel in de mond?
- f. Is er een zwelling in hoofd- of halsgebied?
- g. Is er aangezichts- of inhalatieletsel of andere verwondingen aan hoofd/nek/hals?
- h. Worden de hulp-ademhalingspijpen gebruikt?
- i. Moet een eventuele helm verwijderd worden?
- j. Kan het SO de luchtweg vrijhouden? Zo nee, jaw thrust/chin lift.

- k. Beantwoord de hoofdvraag. Indien nodig **bel 112**

B) Breathing. Hoofdvraag: Is het slachtoffer benauwd?

- a. Wat is de kleur van het SO: rood/rose grauw of blauw?
- b. Wat is de ademhalingsfrequentie: snel, normaal, langzaam of afwezig? (<12 of >20)
- c. Ademt het SO symmetrisch?
- d. Is de ademhaling regelmatig?
- e. Is de ademhaling oppervlakkig?
- f. Is er sprake van een verhoogde ademhalingsarbeid?
- g. Zijn de halsslagaders opgezet?
- h. Is er sprake van blauwverkleuring (neus, tong, lippen)
- i. Is er borstkasletsel?
- j. Staat de luchtpijp nog in het midden?
- k. Is het SO in de juiste positie?
- l. Beantwoord de hoofdvraag

c) Circulation. Hoofdvraag: is er sprake van shock

- a. Zijn er grote wonden of uitwendige bloedingen die afgedrukt moeten worden?
- b. Geeft het ongevalsmechanisme aanleiding om een interne bloeding te vermoeden?
- c. Is er een voelbare hartslag in de pols en wat is de kwaliteit hiervan?
- d. Frequentie hartslag (abnormaal = <60 of >100 x per minuut
- e. Is de hartslag regelmatig?
- f. Pijn op de borst als gevolg van stimulerende middelen?
- g. Hoe voelt de huid aan en wat is de temperatuur van de huid?
- h. Beoordeel de kleur van de huid, bleek kan op shock duiden
- i. Beantwoord de hoofdvraag

D) Disability. Hoofdvraag: Wat is het bewustzijnsniveau?

- a. Wat is de AVPU
  - i. A= Alert
  - ii. V= Verbal
  - iii. P= Pijn
  - iv. U= Unresponsive
- b. Is er sprake van een insult?
- c. Is het so goed georiënteerd en werkt het geheugen (post traumatische amnesie)
- d. Is de Mond Spraak Arm test positief?
- e. Stroomt er liquor uit neus of oren
- f. Is er een reden om de glucosewaarde te laten meten?

- g. Beantwoord de hoofdvraag

E) Exposure/Environment. *Hoofdvraag:* voorkom ik koude- of hitte letsels? (hierbij wordt ook de huid beoordeeld)

- a. Indien nodig het SO ontkleden en onderzoeken
- b. Moet het SO toegedekt worden? Zijn er tekenen van onderkoeling?
- c. Is er sprake van oververhitting?
- d. Hoe is de toestand van de huid? (kleur/wonden-brandwonden/grote blaren/puntbloedinkjes (petechiën))
- e. Is er sprake van bovenmatig zweten met kans op afkoeling?
- f. Beantwoord de hoofdvraag

****

Het opwindingsdelier is een ernstig en acuut gezondheidsprobleem, vaak gerelateerd aan druggebruik, dat zich uit in ongerichte agressie. Het opwindingsdelier (ook wel Excited Delirium Syndrome) wordt doorgaans beschreven als een verstoorde geestelijke toestand, gepaard gaand met een wisselend bewustzijnsniveau en hevige opwindning (agitatie), vecht- of gewelddadig gedrag. Het opwindingsdelier vraagt een specifieke aanpak, mede vanwege de kans op overlijden. Maar ook omdat patiënten niet (adequaat) reageren op pepperspray of stroomstootwapens.